

Галаховъ, Русская хрестоматія
 Киселевъ, Курсъ ариметики
 Варещагинъ, Сборникъ арифметическихъ задачъ . . .
 Крубержъ и др. Географія вѣввроп. стран., въ переплетѣ
 Знойко, Кратк. руководство по древней исторіи . . .
 Гердъ, Миръ Божій, . . .
 Knauth, Auswahl deutscher Gedichte, въ переплетѣ . . .
 Masing и др. Deutsche Sprachlehre, въ переплетѣ . . .
 Demmenie et Levrir, Narrations et exercices . . .
 Larousse, Grammaire, въ переплетѣ . . .
 Berlitz, 1 book, въ переплетѣ . . .

A 2577

V. КЛАССЪ.

Пространный катихизисъ . . .
 Kurtz, Biblische Geschichte, въ переплетѣ . . .
 Oettingen, Katechismus, въ папкѣ . . .
 „ Kernlieder, въ папкѣ . . .
 Ederberg, Piibli teadus, . . .
 Lipp, Koollilaste katekismus, въ папкѣ . . .
 Смирновскій, Теорія словесности, въ переплетѣ . . .
 Галаховъ, Русская хрестоматія . . .
 Гебель, Краткій курсъ алгебры, часть I . . .
 Шапшниковъ и Вальцовъ, Сборн. алгебр. задачъ, I частъ
 Давидовъ, Элементарная геометрія . . .
 Знойко, Кратк. руководство по средней исторіи . . .
 Елпатьевскій, Русская исторія . . .
 Севрукъ, Начальный курсъ естествовѣдѣнія . . .
 Bastin, Chrestomathie littéraire . . .
 Larousse, Grammaire, cours moyen, въ переплетѣ
 Berlitz, 2 book, въ переплетѣ . . .
 Brief Englisch grammar, . . .
 Masing и др., Deutsche Sprachlehre . . .

VI. КЛАССЪ.

Смирновъ, Исторія христіанской церкви . . .
 Kurtz, Biblische Geschichte, въ . . .
 Werbatus, Leitfaden durch d'

A 2577

~~E 1416~~

Ristimise raamat.

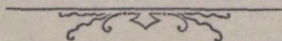
Ristimine — see on üks elu wesi täis armu
ja uuesündimise pesemine püha Waimu sees.

Martin Luther.

Wälja andnud

J. Kurrik.

Inrjewis (Cartus).

Trükitud K. Mattiesen'i trükikojas.

1902.

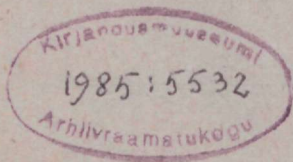
Къ напечатанію этой рукописи со стороны Лифляндской Евангелическо-Лютеранской Консисторіи препятствій не имѣется.

Рига-Замокъ,
16-го ноября 1901 г.
№ 6446.

Т. Гетгенсъ,
Ассессоръ.

Секретарь: Вильбоа.

Дозволено цензурою. — Юрьевъ, 28-го ноября 1901 года.

S i s n.

	Sehet.
Laulud. Ugufel	5
Ristimine	11
Laulud. Lõpul	16
Maenitsused	20

Lapse ristimine on iseäraline pühandamise tund perekonna keskes, on püha talitus, sakrament. — Sellepärast, armjad ristitjad ja ristiselised, astugem ristimise altari ehk laua ette kõrwadega, mis terawad on kuulma seda hüüdu, mis Mooses Drebi mäel kuulis: Võta kingad jalast ära, sest paik, kus peal ja seisad, on püha maa (2. Mos. 3, 5), ja laske oma südamele mõjuda Jumala sõna, mis weega ja wee juures, nagu neli-pühi päewal apostlite kuulutamine on mõjunud, kuidas loeme: Aga kui nemad seda kuulsid, siis läks jee nende läbi südame (Ap. 2, 37), — et meie selle püha talituse korral kõlbawad oleksime seisma selle silmade ees, kes enesest ütleb: Minule on antud kõik meelewald taewas ja maa peal (Matt. 28, 18).

Laulud.

Algusel.

1.

Ps. *) 169. — Armas Jeesus, avita. L. 315, 1. 5**).

1. Armas Jeesus, rõõmuga
Doome, nii kui käsed ise,
Sull' see lapse,
Sull' need lapsed, siruta
Tema
Nende vastu oma käsi;
Wõta teda
ja neid õnnistada,
Sinu omaks pühitsebada!

2. Hoia teda,
neid, oh karjane,
Pea, oh tee ta
nad omaks liikmeks;
Ole saatjaks temale
nendele,
Rahuvürst, tee rahulapses,
rahulastes!
Wiinapuu, oh aita ise,
Et see oks jääks sinu
need oksad jääks ju fiske!

*) Ps = Punschel.

**) Need numbrid juhatawad lauluraamatusse (1900); nende juhil on igalühel hõlbus lauluraamatut ennaft tarvittada salmide asemel, mis siin raamatus muudetud.

2.

Ps. 59. — Jeesus, tule minule.

1. Jeesus Õnnistegija,
Sina käsed ristida;
Sinu käsku täidame,
Armum sinult palume.

2. Püha sakramendile
Lapsutele kanname;
Lapsutele kanname;
Weest ja Waimust lae ja
Teda uuest' sündida!
Uuesti neid sündida!

3. Sinu kallid tõutus,
Taewariigi õnnistus
Jäägu ^{talle} neile ristmijest
Päranduseks igawest'.

3.

Ps. 173. — Jumal maa ja taewa looja.

1. Issand, sina elulooja,
Wõta armu näidata!
Tulle meile, rahutooja,
Oma püha Waimuga!
Laps, mis nõder, patune,
Saagu uueks täieste.

2. Wõta teda sünnitada
Weest ja Waimust uueste,
Tema südant puhastada
Batujuurtest heldeste!
Elufirja pane ja
Tema nimi armuga!

4.

§. 143. — Kes Jumalat nii lafeb teha.

1. Meid oled armust vastu võtnud,
Kolmainus Jumal, ristmises;
Sind meie aga maha jätnud
Su juurest ära ehhides.
Meil' anna andeks meie süüd
Ja näita meile armu nüüd!

2. Oh Issand, rikas halastusest,
Siin tuleme see lapsaga,
Oh tõsta teda madalusest
Ja õigusega ehita,
Et ta su karjatalleks saab
Ja igavest' su omaks jääb.

5.

§. 233. — Ma südamest ja meelest. §. 319.

1. Mu juure tulgu lapsed,
Nad mulle armsad on,
Kii armas Jeesus ütleb,
Ma nende tilp ja kroon;
Ma lapseks sündinud,
Et huffa nad ei läheks;
Mu rist on pandiks, täheks,
Et nad on peastetud.

2. Ta lapsed jälle võtab
Kui sõber taewane,
Meid õnnistades tatab
Ja räägib armsaste.
Neil anded kaunimad,
Sest tema pühad haavad
Ka neile eluks jaavad,
Nad taeva pärijad.

3. Seepärast lapsi kandke
 See armujõe
 Ja Jesusele andke
 Nad omaks rõõmsaste!
 Meid võtab kätele
 Krist Jesus ise armsast'
 Ja kannab ilma vaevast
 Nad taeva rahusse.

6.

P. 12. — Mu süda, ärta üles. L. 155, 1. 3—5.

1. Müüd palugem ja laulgem
 Ja rõõmuhealt kõik tõsttem,
 Et Jumal meid on kandnud,
 Meil' elurammu andnud.

2. Nii mitmes viletsuses
 Ja raskest ahastuses,
 Kui muret, risti oli,
 Meil' Jumal appi tuli.

3. Nii kui truud ema ise
 Siin hoiab lapsukesi,
 Et neil' ei sünni wiga,
 Kui tuleb rist ja häda —

4. Küll nõnda võtab heldest'
 Ka armas Jumal järgest'
 Meid oma süles kanda
 Ja meile abi anda.

7.

P. 31. — Oh Jesus Kristus, tule ja. L. 290, 1—3

1. Müüd tee mind pühaks armuga
 Ja minu südant puhasta,
 Oh Jumal Isa, hoia mind,
 Et südamest võin kiita sind.

2. Oh Jefus Önnistegija,
Mind peastfid oma werega,
Sind palun mina ärdaste:
Su rahu tulgu minule.

3. Oh püha Waim, mind walgusta,
Mind taewa poole juhata,
Mu arga südant rõõmusta,
Et sulle elan kartmata.

8.

P. 201. — Kõit tallis hingeõnnistus.

1. Oh Issand Jumal, heldeste
Müüd armu meile anna!
Sest kadunud kõit oleme,
Kui meid su arm ei kanna.
Su ette palwes tuleme:
Oh wõta omaks lapsuke,
Et pärib taewariigi.

2. Sa ole abiks temale,
Kui tee on waewaline,
Ja kannu teda rahusse,
Kui lõpeb rändamine.
Oh Jumal, kõige elu jees
Lai' teda káia sinu ees,
Ja sinu lapsjeks jäägu.

9.

P. 201. — Kõit tallis hingeõnnistus. L. 320, 1; 321, 3.

1. Oh Jumal Isa, Poeg ja Waim,
Me' kiidame su nime:
Su arm on wägew, suur su wõim,
Su tegu, see on ime.
Sa seadfid püha ristmise,
See nnesündimise wee,
Mis patust puhataks peseb.

2. Kuis kallis on see armutöö,
 Kes jeda mõista suudab!
 See läbi lõpeb patu-öö,
 Meid Jumal uueks muudab.
 Üks imewägi tõeste,
 Mis selle sakramendis
 On sõnas, usus pandud.

10.

Ps. 288. — Minu hing, oh ole rõõmus. L. 271, 4. 5.

1. Püha Waim, mu juure tule,
 Jää mu sisse elama!
 Südame ma annan sulle,
 Omaks templiks tee mind ja!
 Võta wälja kasida
 Hinge hoonest armuga,
 Mis mind keelab taewa saamast,
 Inglise röömustamast.

2. Oma annetega tule
 Heldeste mind ehtima;
 Puhas süda anna mulle,
 Täiesti mind uuenda!
 Jhu, hinge pühitse,
 Et ma võiksin julgeste
 Igal ajal Waimus, tões
 Isa paluda su wäes.

Ristimine.

I. Laul.

II. Jumala Isa ja Poja ja püha Waimu nimel. Amen.

(Ght: Jumalale, meie Issanda Jესuse Kristuse Isale, kellest kõiki suguvõsajad taewas ja maa peal lapsiks nime-
tatakse, olgu kiitus ning au igawesest ajast igaweste. Amen).

III. Maenitus.

IV. Kuulgem Jumala sõna püha ristimise sakra-
mendi seadmisest, wäest ja tarwidusest. Nõnda ütleb
Issand:

Minule on antud kõik meelewald taewas ja
maa peal. Sellepärast minge ja tehke jüingriks kõik
rahwas, neid ristides Isa ja Poja ja püha Waimu
nime sisse ja neid õpetades pidama kõik, mis mina
teid olen käsknud. Ja waata, mina olen igapäew
teie juures maailma otsani. (Matt. 28). — Kes
usub ja keda ristitakse, see peab õnneks saama; aga
kes ei usu, teda peab hukka mõistetama. (Mark. 16).
— Tõeste, tõeste, mina ütlen sulle: kui keegi ei
sünni weest ja Waimust, siis ei wõi tema mitte
Jumala riiki saada. (Joan. 3).

V. Issand olgu sinuga! — Võta vastu ristitäh-
t oma otja † ja oma rinna † ette — tunnistuseks, et risti-
löödud Õnnistegija ka sinu eest on surunud.

VI. Tõstke omad südamed Issanda poole! Võtkem Issandat oma Jumalat appi hüüda:

Rõigewägewam igawene Jumal, kõigi loomade Looja ja kõigi inimeste laste Õnnistegija! Meie palume sind: õnnista oma tõutuse järele püha ristimise weepesemist ka sellele lapsele armurikkaks elu-veeks ja uuesündimise pesemiseks pühas Vaimus. Võta ta vastu, oh Issand! Ja kuidas sa meile oled tõutanud: Paluge, siis peab teile antama, otstige, siis peate teie leidma, koputage, siis peab teile lahti tehtama (Matt. 7), — nõnda anna see armuwara sellele lapsele, kelle eest meie palume, et tema selle taewase pesemise igawese õnnistuse kätte saab ja sinu armuriigi pärib Jesuse Kristuse sinu Poja meie Issanda läbi. Amen.

VII. Kuulge Markuse ewangeliumist Issanda sõna, et tema lapsukesi vastu võtab, ja et meil õigus ja kohus on, neid tema juure kanda:

Ja nemad tõid lapsukesi tema juure, et ta neisse pidi puutuma; aga jüngerid sõitlesid neid, kes neid tema juure tõid. Aga kui Jesus seda nägi, sai tema meel väga haigeks ja ta ütles neile: Laske lapsukesed minu juure tulla ja ärge keelake neid mitte, sest niisuguste päralt on Jumala riik. Tõeste, mina ütlen teile: kes ial Jumala riiki vastu ei võta kui lapsuke, see ei saa mitte sinna sisse. Ja tema võttis neid sülesse ja pani omad käed nende peale ja õnnistas neid. (Mark. 10).

VIII. Seda õnnistust palume ka sellele lapsele Issanda sõnadega*):

*) Algedas seisab: (Õpetaja käte pealepanemisega).

Meie Jsa, kes ja oled taewas! Pühitsetud saagu sinu nimi; sinu riik tulgu; sinu tahtmine sündigu kui taewas, nõnda ka maa peal. Meie igapäewasti leiba anna meile tänapäew; ja anna meile andeks meie wõlad, kui meie andeks anname oma wõlglastele; ja ära saada meid mitte kiusatuse sisse; waid peasta meid kurjast ära. Sest sinu päralt on riik ja wägi ja au igaweste. Amen.

IX. Tunnistagem oma püha ristiusku, mis põhjusel meie oleme ristitud ja jeei laps peab ristitama.

Meie usume JUMALA JESU, Kõigewägewama, taewa ja maa Looja sisse. — Meie usume JESUSE KRISTUSE, Jumala ainusündinud Poja, meie Jssanda sisse, kes on saadud pühast Waimust, ilmale toodud neitsist Mariast, kannatanud Pontsiuse Pilatuse all, risti löödud, surunud ja maha maetud, alla läinud põrguhauda, kolmandal päewal jälle üles tõusnud surnuist, üles läinud taewa, istub Jumala oma kõigewägewama Jsa paremal käel, sealt temo tuleb kohut mõistma elawate ja surnute peale. — Meie usume püha WALMU sisse, üht püha ristitogudust, pühade osasaamist, pattude andeksandmist, liha ülestõusmist ja igawest elu. Amen *).

X. See püha ja õnsakstegew usk kohustab kõiki, kes jeda usku on ristitud, saatanaist ja tema püüetest ja tegudest ennast lahti ütleva ja ükspäinis JUMALAT, Kolmainust, teenima ja temale elama.

Kas tahate nüüd, kristlikud waderid, et jee laps jeda usku saaks ristitud Jsa, Poja ja püha Waimu nime sisse, ja kas tõutate ka, lapse wanematega ühtlasi kõigest jõuust

*) Agendas seisab: Soowida on, et waderid õpetajaga ühtlasi usutunnistust loewad.

hoolt kanda, et tema selles kristlikus usus, nii kui Ewangeliumi-Lutheruse kogudus seda tunnistab, saaks kaswatatud ja selle sees hoitud, siis kostke: Ja.

Waderid: Ja.

XI. Siis jaagu nüüd ka see lapsuke meie Issanda ja Õnnistegija Jeesuse Kristuse käsu peale ja tõutust mööda ristitud.

N. N. — mina ristin sind JESU ja PIZU ja püha WAZMU nime sisse.

(Kolmainu Jumala nimetamisel walab ristija peuga kolm korda wett ristiitawa lapse pea peale).

Kõigewägewam Jumal ja meie Issanda Jeesuse Kristuse Isa, kes sind on uuesti sünnitanud weest ja Waimust, hoidku sind igaweseks eluks. — Jehowa hoiab su wäljaminemist ja sinu sissetulemist nüüd ja igaweste. — (Kõik ütlevad:) Amen.

XII. Palugem: Kõigewägewam Jumal, halastaja Isa! Meie anname sulle kiitust ja tänu, et sa oma kogudust armulikult hoiad ja kaswataad ja et sa ka sellele lapsesele oled andnud, et tema, püha ristimise läbi uuesti sündinud ja sinu armsa Poja Jeesuse Kristuse sisse istutatud, sinu lapses ja sinu taewa waranduste pärijaks on saanud. Meie palume sind: hoiu teda selles ristimise armus, nõnda et tema sinu meele pärast sinu püha nime auuks ja kiituseks üles kaswaks ja wiimaks tõutatud päranduse taewas kõigi pühadega kätte saaks Jeesuse Kristuse meie Issanda läbi. Amen.

XIII. Aga teid, Issandas armastatud waderid, palun ja maenitlen mina, et teie truu eestpalwega ja hooldekandmisega selle lapse käekäigist südamelikult osa wõtate ja iseäranis siis, kui ta juba noores põlwes oma wanematest — Jumal hoidku — peaks ilma jääma, õpetuse ja hea eesmärgi waral hoolt kannate, et ta usus ja Issanda kartuses ja maenitsemises saaks üles kaswatatud ja juba maast madalast õpetatud pidama kõik, mis Issand meid on kästnud, et ta kui elaw oks selle küljes, kes on õige wiinapuu, palju wilja kannaks igaweseks eluks. Amen.

XIV. Jssand õnnistagu meid ja hoidku meid. Jssand lastu oma pale paista meie peale ja olgu meile armuline. Jssand tõstku oma pale meie peale ja andku meile rahu. Amen *).

XV. Laul.

Tä h e n d u s 1. Kui mitu last ühes ristitakse, ehk kui lapse vanemad surnud ehk tundmata on, siis tuleb sündjal kohal maenituse ja palve sõnu asja- korra kohaselt muuta.

Tä h e n d u s 2. Kui last, kes surmahädas, kõige lühemal kombel ristitakse — s. o. ätiline ristimine — siis võtab ristija **) peale alustussõna ütlemise sedamaid ristimisest (pft. XI) toimetada, ja võib siis veel, kui mahti saab, mõned muud punkti ristimise lugemistest juure lisada.

*) Agenda järele peab õpetaja kõigi koosolejate üle käsi tõstes ütleva: Jssand õnnistagu sind ja hoidku sind. Jssand lastu oma pale paista sinu peale ja olgu sulle armuline. Jssand tõstku oma pale sinu peale ja andku sulle rahu †. Amen.

**) Agendas seisab: õpetaja.

Saulud.

Lõpul.

1.

Ps. 201. — Kõik kallid hingeõnnistused. L. 30, 7.

Kõik eluaja tahan ma
Sind, Jumal, auustada,
Ja kõigis paigus rõõmuga
Su kiitust kuulutada.
Mu meel ja süda ärgatu,
Mu ihu, hing sind teenigu.
Mu Jumalale andkem!

2.

Ps. 232. — Müüd tõstlem rõõmuheali: L. 209, 7.

Ma olen Jesu küles,
Ta liitnaks mina jään;
Mind tema kannab süles,
Ta juures rõõmu näen.
Ta kannab wäega
Siit ilmaist, surmaist ka
Mind läbi kahjuta;
Ma ikka temaga.

3.

§. 141. — Oh anna tuhat teelt ja mulle. L. 318, (7).

Ma olen ristitud, find tänan,
Mu armas Jsa taevane!
Nüüd südame ma sulle annan,
See põlegu nüüd sinule,
Sest igavene õnnistus
On minu õnnis pärandus.

4.

§. 201. — Kõik kallid hingeõnnistus. L. 320, 5.

Ma tänan find, oh Jeesus Krist,
Et oled ristmist seadnud
Ja õnnistust nii armulist'
See läbi meile saatnud.
Nüüd usus meie teame,
Et sinu läbi oleme
Kõik sinu Jsa lapsed.

5.

§. 117. — Nüüd hing'wad inimesed. L. 94, 8.

Mind tiirva alla võta,
Oh Jeesus, hästi kata
Kui kana pojusest!
Kui saatat katsub püüda,
Siis lasse inglid hüüda:
See laps on warjul kahju eest.

6.

§. 266. — L. 422, 1. 5.

1. Mu nimi taewas firja pandud,
Ma olen lapseks arvatud;
Ma olen Jsa jülle kantud

Ja tema armus warjatud.
Ma tahan ikka tema armus
Siin lapselikult hingada;
Ei muud ma tea omas rõõmus,
Kui halastusest rääkida.

2. Ets armusüles ma nüüd ole?
Ei sest mind keegi lahuta.
Ei nõtrusest mull' kahju tule,
Sest Jesu arm on minuga.
Ja kui mul palju nõrkust tunda,
Siis jeda enam tahab ta
Weel mulle armu, abi anda,
Et uju sees wõin kaswada.

7.

P. 141. — Oh anna tuhat teelt ja mulle. L. 41, 7.

Nüüd au ja kiitus olgu sulle,
Mu pühitseja püha Waim,
Et wõtad tunnistada mulle,
Et olen õnnis taewa-taim;
Uut elu, waimu, wäge ka,
Kõik annab armust mulle ja.

8.

P. 280. — Rõõmustes mu süda kargab. L. 143, 12. 14. 15.

1. Sinust tahan kinni hoida,
Jesuse,
Truiste
Sinu omaks jääda.
Minu hinge ülem ilu
Oled ja,
Sinuga
Õnnis on mu elu.

2. Puhas olen sinu läbi;
Sinust mul
Ehet küll,
Sinult saan ma abi.
Südames sind tahan kanda
Mati,
Surmani
Sulle tänu anda.

3. Mina hoian sinu poole,
Sinuga
Elan ma,
Sinuga ma suren.
Sinu juure tahan saada,
Sinuga
Otsata
Taeva rõõmu jääda.

Maenitsused^{*)}.

1.

Kristuses armastatud sõbrad! Jumala sõnast kuuleme ja omast elust ja suremisest saame tunda, et inimese lapsi Adamast saadit patu sees saadakse ja ilmale tuuakse; jeejугuses olekus peafime Jumala wiha all igaweste hukka minema, kui Jumal, kõige armu Isa, meie peale ei oleks halastanud ja oma poega Jeesust Kristust maailma sisse läkitanud meid hukatusest ära peastma. Ka see lapsuke on oma loomu poolest patuga koos nagu meiegi, ja ta on meiega ühtlasi surma wõimuse alla langenud. Sest ta on liha, lihast sündinud, ja ei wõi mitte Jumala riiki saada, olgu siis, et ta uuesti sünnib weest ja Waimust. Aga jee on meie kõikumata kindel troost, et meie Issand Jeesus Kristus, kes kõige maailma patu on kandnud, niisamuti meie lastele kui meile on walmistanud äralumastamise kõigest patust, surmast ja kuradi wäest, nõnda et kõik, kes tema sisse usuvad, Jumala ees õigeks ja õnsaks jäävad. Ka on tema kästnud lapsukesi enese juure tuua ja on tõutanud neid oma riiki wastu wõtta. — Sellepärast tahame

^{*)} Need maenitsused on ewangeliumi kuulutajate kirjadest pärit. — Maenitus wõib ka ära jääda. Kui ilm tuuline, siis ei maksa külwada; kus lapsed ehk wanad rahutunud, seal ei saa ristija mahiti maenitsuskõnet pidada.

nüüd teha, mis Kristuse käst ja kristlik armastus meilt nõuab: südameliku palwega tahame selle lapsukesse pühast ristimises Ünnistegija ette kanda kindlaste lootes, et tema meie palwet wististe kuuleb ja selle lapse, nii kui ta tõutanud, armuga wastu wõtab, temale andeks annab pattu, mis temagi sees olemas, ja talle annab rohkesti püha Waimu, kes on tõsi ünnistegewa usu Waim, nõnda et lapsuke Jumala lapseks ja pärijaks saab ja jääb ajalistult ja igaweste. Amen.

2.

Issandas armastatud ristiselised! Ristisele oleme siia kottu tulnud; sellepärast sünnib meil kõige pealt mõelda ja mõista, mis ristimine ja tema wõim on, et see mitte paljas wesi ei ole, waid wesi, kuhu Jumala käst ja tõutus juure tuleb ja teeb seda pühaks sakramendiks; ja sakramendis on Jumal iseäralise mõjuduse ja juure õnnistuse pannud. Ristimise juure on tõutus pandud, et ta jälle-sündimise korda saadab püha Waimu läbi, nõnda et ristilaps — oma loomu poolest Adamast päritud wana inimesest enesest kandes — uueks inimeseks saab südame, meele ja kõikide wõimude poolest. Ka on meil ristimise läbi alati pattude andeksandmist ja wõime igal ajal omast ristimisest troosti leida, kui nõtruies langesime ja eksimise ning patu järele õiglaste meelega Issanda poole pöörame. Ja nõnda kui ristimine pattude andeksandmist saadab ja otsekui pisseriga kinnitab, nõnda on ta meile ka kindlaks pandiks, et meie, kui usume, tõeste oleme surmast peastetud ja igawese elu pärijateks saanud, sest et Kristus meie Ünnistegija ka meie eest on suranud ja meile nüüd tema surma wägi tulust ja tema arm osaks peab olema; selle läbi peame oma Ünnistegijaga igaweste elama, nõnda et meie siin põrmupõlwees muud ei ole kui wõerad ja teekäijad, kes tulewat aypõlwe ootawad. Sellepärast peab igaüks oma ristimist kõrgeks ja kalliks pidama, et ta sellest wõiks troosti ja kinnitust saada ja usu sisse jääda ja

omas elus usuvilja nähtawale tunna. — Kuna ristimine nii kõrge ja õnnistusrikas talitus on, siis tuleb teil Jumalat tänada, et ka selle lapsuse wõitte ristimisele tunna. Sest kuna ta, nagu kõik inimese lapsed, patu sees on saadud ja sündinud, siis on temale waja Jumala armu, patu andeksandmist ja jällesündimist Waimust, ja ei wõi seda teisiti kätte saada, kui otse ristimise läbi. Ja nii tõeste kui Issand Jesus Kristus on kästnud lapsuse enese juure tunna, nii tõeste saab ta neid ristimises omaks wõtma ja neid õnnistama, neile püha Waimu andma ja neid kõigi oma riigi armuandide osalisteks tegema. Amen.

3.

Jumalale, meie Issanda Jesuse Kristuse Isale, kes dige isa on üle kõige, mis lapsiks hüütakse taewas ja maa peal, olgu au ja wägi igawesest igaweste. Amen.

Armsad lapsuse wanemad! Dotamise järele lootuse ja kartuse wahel, ülespoole jaadetud palwe ja õhkamise järele on teile nüüd rõõm osaks saanud. Jumal on teile näha andnud, kui wägew tema käewars on meid aidates, kui helde ja armuline tema käsi on meie elukorra seadmisel. — Teie lapsute hingab teie rinnal; õnnes ja rõõmus tutsub teie süda, õnne ja rõõmu tahaks teie süda wälja hoowata oma lapsutele ikka ja alati. Tema süüta filmadesse waadates tõuseb soow teie südamest: ärgu ialgi silmapisarad neid filmi tumestagu, jäägu tema elutaewas ikka pilwistamata! Sga palwe ja õhkamine, mis teie südamest taewa poole tõuseb, ei ole muud kui eestpalwe teie lapsute eest. Sga töö ja talituse juures lehwib teie armsa lapsute kuju teil silmis; kõik teie armastus ja alaline hool on teie lapsute päralt teda hoides ja warjates. Ja ikka jälle tõuseb teie südamest tänu üles taewa poole selle Jumala armukingituse eest, mis teid nii õnnelikuks teeb. Teie lapsute, see kaunis taewa kingitus, on teile tunnistuseks: meie taewane Isa on meie wastu armuline ja helde.

Õnnesoowid ja faunid lootused, mis teil oma lapsutele kohta südamel on — kas peaksiwad nad ka täide minema? Ei meie wõi ihaldada seda katet kergitada, mis tulewikku meie filmade eest warjab. Kuid seda meie teame, et selle õrna elu üle üks igawene film truiste walwab ja et teda üks wägew isakäsi saab juhutama ja saatma tema eluteel. Issand Jumal saab temale tema oja jagama oma jumaliku mõõdu järele. Aga meie hool ja mure peab olema, et laps Jumala lapsiks wõiks saada ja jääda. Jumala pärast olla on kõige suurem õnn, Jumalat teenida, see on igas eluseisuses elu ja õnne. Kui ühe lapsutele südamel on Jumala sisse juba maaft madalast on istutatud, kui tema noores südamel Jumala kartus ja armastus on aset leidnud sõna ja eeskujutõttu, siis on ta kõige paremad anded oma eluteele kaasa saanud, siis jääb temale kõige suurem pärandus kätte, kui isa ja ema filmad ükskord kinni wajuwad. Sellepärast, armsad wanemad ja waderid, ärge olgu see mitte üksnes teie waga soow ja palwe, waid ka kõige teie hool ja töö ülem jhtmärk, et ta saaks Jumala lapsiks kaswatatud, tema elu Jumalale pühendatud. — Ja Jumal ise, kes õige isa on üle kõige, mis lapsiks huiutakse taewas ja maa peal, tuleb niijuguste soowidele ja palwetele oma isaliku heldust mõõda wastu. Mis kõige uistawam armastus, kõige hooljam hool, kõige palawam palwe mitte ei suuda kätte saada: Jumala armu Kristuse Jesuse sees — seda hoiab Issand juba walmis ja paneb püha ristimise weepesemise läbi teie lapsutele kättisse. Tema jaadab oma Waimu, et ta oma jumaliku eluõhuga jumaliku elu ärataks, et ta teda juhataks ja õpetaks, maenitfeks ja noomitks, nõnda et laps Jumala lapsiks wõiks üles kasvada ja kord ise rõõmsa suuawamisega ennast oma Jumala ja Õnnistegija omaks tõutada ja seda püha tõutust täita Kristuse järele käies läbi terve elu.

Sellepärast tõustu — niisama tagasi kui edasi waa-
dates — teie südamel taewa poole kiituse-palwe: Jumalale, meie Issanda Jesuse Kristuse Isale, kes õige isa on üle kõige, mis lapsiks huiutakse taewas ja maa peal, olgu au ja wägi igawestest igawestele. Amen.

4.

Mu hing, kiida Jehowat, ja kõik mis minu sees, tema püha nime! Mu hing, kiida Jehowat, ja ära unusta mitte tema heategemisi ära! L. 103, 1. 2.

Waitse rõõmuga ja kõigesügamama õnnetundmuslega viibib teie filmawaade oma lapsuse peal; kiitus ja tänu tõuseb teie hinge põhjast Jumala poole, kes teile suuri asju on teinud. Ja sugulased ja sõbrad, kes teie kutsumise peale on kokku tulnud teie rõõmust osa võtma, — meie kõik tahame ühes teiega Jumalat kiita ja tänada selle armuandmise eest, mis taewase Isa käsi teile on kinkinud. Ja, kiitke Jumalat ja tänage teda ja andke auu temale, kellele kõik au tuleb anda, truu Jumalale, kes teile sel ajal oma wäge ja heldust on ilmutanud; sest tema see on, ja tema aimuiksi, kes teile selle tänase päewa üheks rõõmu ja õnne päewaks on teinud. Tõeste, see oleks ka teisiti wõinud tulla, nagu see mõnesgi majas teisiti tuleb. See päew oleks ka üheks kurblikuks päewaks wõinud saada täis libedat walu ja filmawett; sest see oli üks hädasohtlik aeg täis muret ja kartust, mis wiimaste nädalatega teie selja taha on jäänud. Kõige kõrgem on ema ja lapse oma kaitsemise alla wõtnud, Kõige kõrgema poole tõuseb nüüd teie südame põhjast tänapalwe: Mu hing, kiida Jehowat, ja kõik mis minu sees, tema püha nime! Mu hing, kiida Jehowat, ja ära unusta mitte tema heategemisi ära!

Nüüd saab teie lapse ristitud kolmainu Jumala nime sisse. Jumala Waim wõtab nüüd püha ristimise tunnil aset lapse sees, et temast püha Waimu tempel saab, üks liige selle ihu küljes, kus Kristus on pea, et tema selle Jumala Waimu läbi jumaliku jõudu saaks warjaks ja kaitstaks kõige hõeluse ja kurjuse vastu, wäeks ja abiaks kõigele heale tööle, et tema kui elaw liige Jesuse Kristuse küljes kaswaks ja kosuks selles elus, mis Jumalast on. See on püha Waimu nägemata ja äramõistmata töö ja tegewus, et ta uut elu äratab, kus enne elu ei olnud, et ta uue looma loob sellest, mis enne oli üksnes liha, lihast süündinud. Otseselt sel korral, kui maa tühi ja paljas oli

ja pimedus sügavuse peal, Jumal oma Looja-sõnaga valguse saatis paistma, nõnda saab ka nüüd tema sõna mõjul tühi ja ära kadunud inimese südamest pimedus kaduma, ja paistma hakkab uue, jumaliku elu valgus. Ja meie võime nüüd ka selle lapse pärast kiita ja kiidelda: Sa saad õnneks Jumala lapses, sa astud nüüd nende hulka, kellest apostel ütleb: Teie olete uuesti sündinud, ei mitte kaduvalt, vaid hukkaminemata seemnest elawa Jumala sõna läbi, mis ka igaweste jääb (1 Petr. 1, 2 3). Sinu pärast, lapsuke, on Jumala riik, sest kes usub ja teda ristitakse, see peab õnneks saama (Matt. 16, 16). See tõutus teeb ka sulle taewa wärawad lahti, et sa ei ole mitte üksnes selle maailma pärast, vaid ka taewa pärast, et sa oled siin maa peal wõeras ja majaline ja ühtlasi ka kodanik taewariigis ja Jumala kodakondne. — See, mu armsad, on meie kiitmise ja rõõmustamise põhjus, et nüüd ka taewalikud anded ja warandused kui kadumata pärandus selle lapsele peawad osaks saama ja jääma ajaliktult ja igaweste. Sellepärast: Mu hing, kiida Jehowat, ja kõit mis minu sees, tema püha nime! Mu hing, kiida Jehowat, ja ära unusta mitte tema heategemisi ära! Amen.

5.

Mis peab sest lapsest saama? (Lut. 1, 66). — See küsimine liitus kõikide südames ja suus, kui Sakaria poeg ümber lõigati ja temale nimi pandi Johannes. Wististe on ka teie südames, armsad lapsukesed wanemad, niisugust küsimist liitumas sel tunnil, kus teie lapsuke püha ristimise läbi peab uueste sündima weest ja Waimust. Ja sedawiisi saate ehk veel sagedaste küsimi oma lapsukesed kaswamise ajal. Magu seemnetera sees on tema elu alles warjul; üksigi inimlik film ei wõi tema tulewiku ära juurdelda. Kui väga mitmesugused on waimuanded ja loomumomadused, mis meie laste sees warjul; kui väga mitmesugused on ihaldused ja isiklikud tahtmised, mis meie laste südames juurdumas! Kui väga kirju ja mitmekesine on ilm ja elu, kust

meie lapsed peavad läbi rändama! Oh kui mitmed wanemad peavad mureliku südamega küsima: Mis peab meie lapsest saama? Ema pistab lapsele küll rinna suhu, aga meelt ei saa ta temale mitte päha pista. Patu juur on meie kõikide südames — Adamast saadit. — Mis peab sellest lapsusest saama? Kuidas saab tema käsi käima siin elus? Misjuguust teed ja rada saab Jumal teda saatma läbi selle elu? Seda kõik ei tea meie, inimesed, mitte, waid seda tahame alandliku ja uskliku lootusega oma tawase Isa hoolets jätta. Aga meie hool ja mure peab olema, et laps juba maast madalast saaks Jesuse juure juhutatud, et tema kui Jumala laps võiks üles kasvada ja wiimaks igawese elu pärida. Meie loeme Sakaria pojast: Ja Issanda käsi oli temaga. Waadake, mu armsad, Issanda käsi on ka teie lapsusega. Meie kanname teda Jumala palge ette; Jumal tahab teda püha ristimise läbi wastu wõtta oma riiki, et tema võiks saada Jumala lapseks ja igawese elu pärijaks. — Sakaria pojast loeme: Laps kaswis ja sai kangeks waimus. Armuline Jumal saab oma tõutust mööda tegema, et tema armutöö ka selle lapsuse sees wõimust wõtaks, nõnda et lapsute võib kasvada ja kangeks saada waimus. Aga teie, armsad wanemad, ja niisamuti ka teie, waderid, ärge wäsi, truustlikult hoolakandmisega ja armastusega, palwe ja õhtamisega niisuguse Jumala armutöö abilised olemast! Kandke hoolt, et selle uue elu taimete, mis Jumal nüüd uuesündimise pesemise ja püha Waimu uuendamise läbi tema sisse istutab, kasvaks ja koksus! Kaswatage oma last Issanda kartuses ja maenitsemises! Ja Issand Jumal õnnistagu kõike teie tööd ja hoolt, mis teie niisuguses armastuses ja usaruses oma lapse heaks teete, et teie laps kõige oma eluaja jääks selle armulepingu sisse, mis meie Issand temaga teeb, et tema üksford kui õnnis Jumala laps igawese elu võiks pärida Jesuse Kristuse meie Issanda läbi. Amen.

6.

Issanda Jesuse Kristuse arm ja Jumala armastus ja püha Waimu osasaamine olgu meie kõikidega. Amen.

Meie oleme siia koftu tulnud ristimise püha pidama. Mis tähendab öieti niisugune püha? Selle küsimise peale tuleb kosta: Lapsukesele antakse pühas ristimises meie Issanda Jeesuse Kristuse nimel ja tema katsu peale kodaniku õigus Jumala riigis.

Et laps isast ja emast on sündinud, selle läbi on ta inimeste laps ja on tal õigus neid isaks ja emaks hüüda. Püha ristimise läbi saab inimese laps Jumala lapseks ja saab õiguse, selle poole, kes taewa ja maa on teinud ja oma wägewa käega kannab, hüüda: Meie Issa, kes sa oled taewas. Ristimise sakramendi läbi mõetakse laps wastu Jumala laste hulka; selle sakramendi läbi saab ta pärija õiguse oma taewase Issa kojas. Seda imelist armu ülesnäitamist äratundes hüüab apostel Joannes: Waadake, misuguse armastuse Issa meile on andnud, et meid peab Jumala lasteks hüütama. (1 Joan. 3, 1.)

Lapsed ise õpetavad meid wanni inimesi aru saama, mis see kõrge aunimi „Jumala laps“ tähendab. Pange tähele lapsukest, kuidas ta täielise usaldusega ja kohtlase meelega nende poole hoiab, keda ta isaks ja emaks hüüab. Et meie näe iga päew, kuidas laps isa ja ema juures midagi ei karda, ühtigi ei muretse, waid kõike abi ja kaitsmist isa ja ema käest loodab. — Kui nüüd laps oma uskliku meelega nii kindlaste isa ja ema peale loodab, kes ometi muud ei ole kui nõdrad inimesed, kui palju enam ei peaks meie kõike oma lootust ja usaldust kõigewägewama taewase Issa peale panema, kes meid pühas ristimises oma ainusündinud Poja wendadeks ja õdedeks ja oma lasteks on wastu wõtnud. Issa nime jees, kui selle nimega meie Issanda Jeesuse Kristuse Issa tähendatakse, on ometi ühes koos kõik armastus ja truudus, kõik mis meie südames õnse tundmust äratav, kõik mis meie usu ja lootuse aluspõhi on.

Meie kahetseme last, kellel enam wanemaid ega isamaja ei ole. Aga palju enam on kahetsemise wäärt iga inimene, kellel taewast Issa enam ei ole, kes ei usu selle Issa sisse, kelle film ta teda näeb, kelle käest tema kõik wõib paluda ja saada, mis temale ial tarwis läheb.

Mis suuremat head wõib üks ilmale tulnud lapsuke

saada kui Jumala laste õigust? Ja seda õigust, seda taewast head on Jumal tõotanud kõikidele, keda kolmainu Jumala nime sisse ristitakse. Sest ristimise läbi mõetakse lapsute wastu Isa, Poja ja püha Vaimu osasaamise ja eluühenduse sisse. — Mis suuremat rõõmu ja kindlamat troosti võib wanematel olla kui seda, et nad teavad: meie laps on Jumala laps.

Eks see ole emale, kui tema armas lapsute haigeks on jäänud, kõige paremaks troostiks, et ta oma põlvi taewase Isa ette võib painutada ja palves tema poole hüüda: Armas taewane Isa, meie lapsute, sinu lapsute on haige. Mita, oh aita, helde Isa! — Ja kui isa murega peab nägema, kuidas lapsi südames kurjad himud idanewad, eks lähe tema süda tergemaks selle läbi, et ta võib üles wadata ja hüüda: Issand, sinu last kiusatakse; aga sina wõid teda aidata ja tema hinge hoida. Halasta tema peale, oh armas taewane Isa!

Isa ja ema silmad ja käed ei ulata mitte kaugele. Kui nüüd laps wanemate kodust peab lahkuma ja laia ilma peale minema, eks siis nende mureline süda leia rahu sellest teadmisest, et üks teine kõrgem Isa nende lapsi saatjaks on? Mina ei taha teid mitte waesiks lapsiks jätta; mina tulen teie juure. (Joan. 14, 18). — Ja kui meie lapsed waesiks lapsiks peaksiwad jääma, meie taewane Isa ei saa neid mitte maha jätma. Nad on tema omandus, tema lapsed. Kes usub ja teda ristitakse, see peab õnneks saama; aga kes ei usu, teda peab hukka mõistetama. (Mark. 16, 16).

Sellepärast tahame ka meie nüüd uskliku südamega palwet teha selle lapsute eest, kes nüüd peab saama ristitud, et ka tema osasaamine võiks olla Isaga ja tema poja Jeesuse Kristusega, et ta võiks pühade osasaamisesse jääda sest ajast, kuni tema taewane Isa teda saab kutsuma igawese elu sisse. Amen.

7.

Meie Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu meie kõikidega. Amen.

Ristimise püha, armsad ristijelised, on kolmesuguse tähendusena. See päew on üks mälestuse päew, üks pühitsemise päew, üks lootuse päew. — Ta on esiteks Jumala armu ja helduse mälestamise päew. Või kas peaks keegi oma hingega selle maailma kaduwa asja küljes nii finni olema, et ta täna mitte mahti ei leia oma meele mõttes tagasi minna mööda läinud päewade radadele? Ja kui meie nõnda tagasi waadates oma eluteed tähele paneme, kas ei peaks meie siis oma südames kuulma seda hüüdu: Mõtle jee peal, et Rõigemägemam teal sind isameelel on kandnud! Mõtelgem selle peale, kuidas ka meid üksford meie wanemad Jumala palge ette on kandnud kui oma lootust, et nad meist pidivad rõõmu nägema ja tuge leidma oma wana päewadel. Laske täna oma äraelatud elupäewad weel furd mööda minna oma waimu filma eest, mõtelge selle peale, kuidas Issand Jumal oma tõutusi on täitnud, ja küsige igaüks ise-enele käest, kas tema ka omalt poolt on täitnud, mis tema kui ristitud inimese, kui Jumala lapse kohus on täita? Mööda läinud elupäewad räägivad igaühe wastu oma iseäralist keelt ja kõnet. Oh et meie seda wõtaksime kuulda ja mõista!

Teile, armsad lapsuse wanemad, annawad mööda läinud päewad ja nädalad iseäranis selget tunnistust Jumala armust ja heldusest. Helde ja armuline Jumal on teile ühe kõige kallima ande, ühe inimese elu, käte peale pannud; selle lapsusega on teile Jumala armastus nähtawal kujul ilmutatud. See on teie taewane Issa, kes teie tulwed ja õhkamised on kuulda wõtnud ja hädasohtlikul pannil oma wägewa käewarre ema ja lapse üle warjates wälja sirutanud. Tema pühad inglid on teid warjanud sel korral, kus mõnegi ema film finni wajub wiimsele unele, kui lapsuse omad filmad lahti teeb, sel korral, kus tätki ajemel hõlpsaste puusärgike wõib seista ja isa ning ema filmaweeaga peawad küsima: Kus on meie lapsuse? Mõtelge selle peale tänapäeweid taewa poole saates, oma lapsuse üle waitjelt täsi kottu pannes ja üteldes: Galas-taja ja armuline on Jehowa, pifa meelega ja ristas heldusest. (L. 103, 8).

Ristimise päew on mälestuse päew. Aga ta on

ühtlasi ka üks pühitsemise päew. Püha ristimine on pühitsemine. Täna pühandavad wanemad endid oma lapsle; nad tõutawad omas südamel: minu oma tahan ma olla elus ja surmas; minu eest muret kanda, tööd teha ja waewa näha peab meile rõõmuks olema; sind üles kaswatada, minu waimu wõimusi, mis nagu öied lillepunga sees warjul, äratada ja õitsemisele saata peab meie elu ülem ülesanne olema. Et see noor taim wõiks kosuda, et teie tõutustel nende kohanen tagajärg oleks, jels pühandab ennast Issand ise selle lapslele. Meie wiime teda Issanda juure, ja waata, tema wõtab teda wastu. Meie palume: Issand, ma ei jäta sind mitte, enne kui sa teda õnnistad (1 Moos. 32, 27), ja waata, ta ei jäta teda mitte, waid ütleb: Oma käte peale olen ma sind märkinud, ja oled minu pärast (Jes. 49, 16).

Täna on minu aupäew, armas laps! Sind tõstetasse wälja sellest wiletsast maailmast ja pühandatakse taewale, sind ülendatakse taewa pärijaks. Küll oled sa selle patuse maailma sisse sündinud; aga nii tõeste kui ka minu heaks üks Õnnistegija on sündinud, nii tõeste kui tema ka sind on ära lunastanud, nii tõeste oled sa ristimise läbi tema oma ja tema minu oma.

Sellepärast olge rõõmsad, armsad lapsle wanemad, ja waadake julgeste tulewikule wastu! Olgu teie lapsle ristimine teile kindlaks aluseks, mis peale teie oma tulewiku lootuse rajate. Nagu järeawad kastetilgad lillede külge, nõnda koguwad end teie soowid oma lapse elu ja käreägi külge. Teie loodate, et teie lapsle heas teha ja waimu terwises omad lapsepõlwe aastad wõiks mööda saata; teie soowite, et tema teie ettemuresemise sihil oma kohta elu sees wõiks täita; teie mõte ulatab edasi selle aja sisse, kus teie ise mitte enam ei suuda töötada, ja soowite, et teie lapsle teile tubli auus järe tuleja kaswaks. Seda kõike wõite soowida ja lootada, kuid sihtige omad soowid ja lootused nende mägede poole, kust meie abi tuleb! Jumala peale, Õnnistegija peale, kellele teie lapsle pühandatakse, pange oma lootus! Siis ei saa teie lootus mitte tühine olema. Siis ei saa teie lapsle tulewik mitte üks pime tundmata maa olema. Kui wanemate käsi oma lap-

sufest mitte enam ei ulata taitsma, Jumal saab temale warjupaigaks olema; kui wiletsuse weewood, tuuled ja tormid elumerel kohawad, Jumal saab temale abiks ja toeks olema; kui patt noores südames hakkab juurduma ja kiusatus noore inimese peale käima, Jumal saab temale wõitu andma. Kes Jehowat ootawad, need saawad uut rammu. (Jes. 49, 31).

Oh see on üks õnnis tundmine, üks kallis teadmine, kui wanemad teawad: meie ei seisä mitte üksi oma lapse juures; mitte meie süda, mis oma tujukumist pea wõib lõpetada, ei ole tema ainus armastaja, waid teda armastab selle süda, kes ise on igawene armastus.

Rõnda, laps, algagu sinu elulaew oma meresõitu tundmata merel. Ole julge, sest isa ja ema all maa peal, taewane Isa ja Issand Õnnistegija ülewel taewas peawad filmas. „Ujugu su elulaew seal, kus tundmata on waew“ ja jõudku wiimaks rahusadamasse, kus meid ootab igawese elu kroon. Amen.

8.

Issand ütleb: Waata, mina olen iga päew teie juures maailma otsani. (Matt. 28, 20).

See püha ristimise-käsu järelkõla kõlangu läbi selle tunni ja tema wastukõla jäägu ristilapse terwest elust läbi kõlama.

Waata, mina olen teie juures, ütleb Issand. Ja seda pidite teie, armsad lapsukesed wanemad, ometi tunda saama, et Issand omakste juures on oma kalli Jesu-nimega, oma aitaja käewarrega. Kui tema teilt oleks eemale jäänud, teie oleksite ammu juba alla wajunud oma nõdrausulise südamega selle elu hädaohu laenetesse. — Kui ta Petrusse laenetest üles tõmmas, siis jättis see kaljumees wõrgu ja laewa sinna paik, et aga oma Õnnistegija järel wõiks käia. Ja ega teiegi tänä muud ei ihalda teha, kui elu ja armastust, mis tema teil laenetawatest murewoogudest on üles tõmmanud, temale pühitseda üteldes nagu Hanna: Sellepärast annan ma teda, kes palwega saadud, ka Jehowa kätte. (1 Sam. 1, 28). Ja see on otse Issanda tahtmine, et meie lapsukesed tema juure toome,

jest ka teie kohta maksab tema käst: Laske lapsufused minu juure tulla!

Uga sellest, et teie oma lapsi täna ristimisele toote, ei jaa veel. Nii mõnigi inimene seisab ristimise laua juures nii tuima filmavaatega, nii puhtufeta südamega, nagu ei oleks ta ialgi veel Jumala hüüdmist kuulnud: Võta kingad jalast ära, jest pait, kus peal ja seisab, on püha maa. (2 Mos. 3, 5). Tõeste, siin ei ole muud kui Jumala koda, ja siin on taewa wäraw. (1 Mos. 28, 17). Koht, kus püha ristimist toimetatakse, on püha Jumala-koda koididele, ja on taewa-wäraw lapsele ijeäranis. Ja kus meie Jakobiga hüüame: Tõeste, Jehowa on siin paigas, — kuidas tohikime sinna lähineda roojaste kätega, pühitsemata südamega! Kus kats ehk kolm minu nimel on ühes koos, seal olen mina kesk nende seas, ütleb Issand. (Matt. 18, 20). Kui tema müüb siia meie keskele astub, siis waatab ta esiti meile silma ja südamesse, kes meie lapsufese tema juure toome, ja küsib, mis meie temale ja lapsufesele kaasandeks toome lapsufese aupäewaks? — Neil emadel, kes ükskord lapsufesi tema juure tõiwad, et tema omad käed nende peale pidi panema, kuis wõis neil küll silmist järada palwe ja õhtamine, lootus ja igatjus, rõõm ja õnnus! Dns teil ka rohkesti palweid kaasa tuua ristimise tunnile? Teie palwed peawad lapsufese x nniistegija juure kandma; jeks astub tema meie keskele, et ta meie huultelt palweid lapsi hinge eest ja tema hingednnistuse pärast wõiks leida. Lapsufesega sünnib küll palju rõõmu ja lootust ilmale, aga rõõmutuju wätab lühikest aega, siis ta kaub, lootus kestab mõnd aega, siis ta lõpeb, kui lootusest ja rõõmusest mitte pühad tõutused wälja ei kaswa. Waadake, Issand on siin, tema wõtab osa kõigest, mis teie südant liigutab; aga kuhu tema film waatab, kuhu tema südame tufsumine ulatab, seal peab liikumine algama, mis igaweste kestab. Seda rõõmu, mis Issandalt jaadud, ei pea teilt keegi wõtma, see lootus, mis teil tema poole on, ei lasi häbisse jääda. Ilma Jesuta ei ole meil midagi, temaga on meil kõik.

Minuta ei wõi teie ühtigi teha, ütleb Dnnistegija (Joan. 15, 5). Ilma Dnnistegijata oma last kaswatada

ei wõi ja ammugi mitte. Dns sul Õnnistegija? See küsimine tuleb sulle sel tunnil kätte. Mis sul enesel ei ole, seda ei wõi ja ka teistele mitte anda. Kes ühe lapsuse Õnnistegija juure wiib, pidi enne ise-enele wiima, oma terve inimese, terve südame, terve elu. Waata, mina olen teie juures, ütleb Õnnistegija ning ootab, et teie temale kostate: Meie kõik tahame sinu juures olla, sinu rinnal hingada, sinu südamesse oma last istutada, sinu omaks teda kasvatada.

Suur ja tähtjas on see tund teile, suurem ja tähsam teie lapsELE. Wägew ja mõjus on Issanda lignemine meile kõikidele, wägewam ja mõjusam selle lapsELE. Oli lapsuke tänini nõder laewuke laenetel, ristimises saab ta tüürimehe, kes kindla käega laewa juhib, kelle käewars tugew on tormi tuules, kelle film selge on öö pimeduses. Ristimises saab lapsuke Issanda ja abimehe, kes täna ütleb: Mina olen — ja kes kahetuhande aasta eest ütles: Enne kui Abraham sai, olen mina (Joan. 8, 58), ja kes igaweste saab ütleva: Mina olen. Meie oleme lapsELE mõned päewad ja aastad saatjaks, siis jätame teda Jumalaga ja sureme ära; aga see, kes täna ennast lapsELE omaks annab, tahab ikka tema juure jääda elus ja surmas, ajalikult ja igaweste. Meie oleme lapse juures oma nõdra jõuu ja abiga, oma inimliku armastuse ja nõuuga; kes oleme meie? Surelikud feltfilised, nõdrad toed, kelle ainus parem tegu see on, et meie lapse juhatame ja saadame selle juure, kelle nimi on: Smelik, Nõuandja, Wägew Issand, Igawene Isa, Rahuwürst (Jes. 9, 5). Ja kui meie kartust tunneme, on tema juba seal ja tahab lapsuse juures olla igapäew, ta tahab tema juure jääda oma igawese armastusega. Tema on ka selle lapsuse Õnnistegijaks saanud, kui teda ülendati ristijambas, nagu Mooses kord kõrbes ühe mau ülendas, et üksigi, kes tema sisse usub, ei pea huffa saama, waid et igawene elu temal peab olema (Joan. 3, 16). Mina olen sinu juures, ütleb tema selle lapsuse wastu, mina kui Eluwürst, kui elawa Jumala poeg, ma olin surmud, ja waata, ma elan igaweste igaweseks ajaks (Jlm. 1, 18). Ja kus tema on, seal peab wana surm surema ja uus elu idanema; kus tema on, sealt on ära kasitud

kõit patu roojus, sinna asub puhtus ja õigus. — Waadake, mu armsad, niisugused taewalikud kingitused toob ta enese kaasas teie lapsukesele tema taewalikuks sündimise päevaks.

Igapäew tahab tema teie lapse juures olla. Kui laps wanemate juurest peab lahkuma ja wõerasse kohta minema, siis on nende poolt ainult nende palwed temale saatjaks, nende armastuse hool ei ulata temale järele; taewane armastus läib ikka tema kaasas. Ristimise weetilgad on lapse otsaesise pealt warsti ära pühitud ja kadunud; ristimise arm ei kau ialgi. Sõbrad ja sugulased, kes ristimise juures tema ümber, lähewad jälle ära; ristimise Issand jääb.

Kui laps esimest korda hakkab aimama, mis kallis anne temale siis osaks saab, kui emakäsi teda Snnistegija juure tallutab, kui lapsuke oma filmadega ema jutustawate huulte küljes ripub, kui ta ema palwesõnu kuuleb, siis tunnistawad tema särawad filmad ja kuumawad põsed: ka täna on Snnistegija siin. Kui laps Jumala suurte tegude tundmisele jõudes õhtul käd kofku paneb ja palwetama õpib, sagedaste ka isale ja emale palwepidamist meele tuletab, siis on tema lapselik südame heal tunnistus: täna on Snnistegija siin. Kui see päew on kätte jõudnud, kus ristilaps ise oma suuga tunnistab ja finnitab neid tõutusi, mis meie täna tema asemel tõutame, siis on tema filmis ja sügawaste liigutatud südames lugeda tunnistus: täna on Snnistegija siin. Ja kui Issanda huultelt küsimine tuleb: Eks ole ja igapäew minu ligiolemist tundnud, kui ja seda aga oled tunda tahtnud, igapäew, niikaugale kui sinu mõtlemine tagasi ulatab, — siis saab ta ja-ga wastama. Ja kui siis wälja tuleb minna ilma peale ja noor inimene tahab lihahimu, filmahimu ja elufõrkuse kuldwasika ümber tantsuma hakata: kuis astub siis maenitsedes ja hoiatades selle kuju temale vastu, kes teda enesele on ära ostnud oma werega.

Juimeste tee selles elus on küll aukline, nõnda et tema seal sagedaste komistab ja langeb, ja ohakane, nõnda et tema käd ja süda mitte haawamata ei jää; aga meil on saatjaks see, kes meile patu pärast tululikku kurbdust südamesse walab, ja meid kahetsuse järele, mis kedagi kahetsema

ei pane, andeksandmist ja armu laseb leida. Tema, kes ütleb ja tõutab, et ta igapäew meie juures on maailma otsani, on tänasest päewast saadik ka sinule saatjaks, armas lapsuke, sinu eluteel läbi selle maailma kõrbe; temast võid ja igal ajal kiites tunnistada: Sa oled eluhallikas, Mis igaveste keeb, Su õnnistus on hooamas, Mis hinge termeks teeb.

Mõnus tuletab otja meele. Kui inimese laps ilmale tuleks ainult seks, et põrm kord jälle põrmuks saab, siis ei oleks ristimist vaja; aga selle elu lõpul on ootamas teine elu ja viimne kohus. Kes saab ükstkord selle inimese lapse, kes oma elu ajal tuhat korda kumistanud ja kümme- tuhat korda langemud, kohtust läbi aitama? Üksnes sina, igavene kohtumõistja, kes ja meie armuline Õnnistegija oled ja nüüd ka selle lapsukesele oma armulepingu kinnitad oma sõnaga täis armu ja tõtt: Waata, mina olen igapäew teie juures maailma otsani. Amen.

9.

Jumala weesooned on täis wett. (L. 65, 10). Mõnda tohime ka meie sel tunnil püha lauljaga tunnis- tada ja kiita, sest ristimise tunnil seisame meie Ju- mala armujõe ääres, mis woolama on pandud selle kae läbi, kes ütleb: Minule on antud kõik meelewale taewas ja maa peal; sellepärast minge ja tehke jüngeriks kõik rah- was, ja ristige neid Jsa ja Poja ja püha Waimu nimel, ja õpetage neid pidama kõik, mis mina teid olen käskinud. (Matt. 28, 18. 19). Üks kaunis ja püha Jumala weesoone on ristimise wesi, mis wälja keeb igawese aja seest ja hoo- wab igawese aja sisse. — See wesi patust puhastab, Teeb kuradist meid lahti; Ta iluga meid ehitab Ja an- nab meile mahti, Et wangi põlwest peafeme Ja Jsa lapsiks sünnime Ja pärimme ta riigi. — Ja üle selle armu- jõe, sinu üle, oh lapsuke, tõstame meie palwetades omad käed ja palume sinu asemel: Püha Waim, sa eluwesi, Jäädawaks jää minule, Minu süda puhtaks pese, Wal- mista mind õieti!

Esimese ristimise-kõne lõpul, mis apostel Petrus esimesel nelipühil pidas, on lugeda: Kui nemad seda kuulsid, siis läks see läbi nende südame (Ap. 2 37). Kui see meie tänapäeval ristimisel Issanda sõnade kohta mitte ei mähka, kui see mitte Jumala weesoonte iga tilga kohta ei wõi saada tõeldud, siis saaks see püha Jumala-jõgi kõrbe liiva sisse kaduma. Südamest peab Issanda jõgi läbi kohama, et tema saaks uuesündimise pesemiseks ja uuendamiseks pühast Waimus.

Seis teie seisate siin selle lapse ümber, et teie kui Issanda kästjalad ja abilised oma kohuseid peate täitma, et see püha weesi lapse südamest alati wõiks läbi kohada. Sellest Jumala weesoonest jookseb wälja teile, kes teie selle lapsukesega olete tulnud, üks jõgi püha maenitsusi ja kohustusi; iga tili sellest weest peab teie südame-tunnistuse sees healeks saama, mis teid maenitseb seda lapsukest üles kasvatama Issanda kartuses ja maenitsemises, healeks, mis teie wastu hüüab: Ole minu tallekese karjane! (Joan. 21, 15). Kellel niisid lastekasvatamisega tegemist on olnud, see teab, et see üks raske amet on, mis Jumal meile seega peale paneb.

Üks lapsuke tahab kaswatatud saada mitte üksnes sinu käega ja suuga, waid weel enam sinu silmaga ja südamega. Mis ja sellest arwad wälja tulema, et ja oma last õpetad, kuidas ta peab elama? Mitte sinu õpetus ei kaswata last, waid sinu elu. Wanemad, kes tõsi südamega, saavad seda ära tundma, et kui ja oma last üles kaswatad, laps ühtlasi ka sind, sinu südant kaswatab: sest sinu lapse kasvatamine ja õnnistegija ristimine ei falli põrmugi wale waimu ega salalikkude meelt. Maha peab jääma sinu suust iga sõpene sõna, sinu silmist iga läige, mis püha tuli ei ole; ära pead ja heitma omaist südamest ja meelest kõik roojased mõtted ja tundmused; kaugele peab sinust jääma kõik tuimus palwe-elus, kõik tänamata meel, kõik meeletergus ja edumus. Kõigest sellest ei kannata lapse film ja kõrw ja ristimise weesi mitte üht liiwatera-kestgi; hoia, waata ette, et ja neid ei tumeista, ei solgi, ei rifu!

Uga siis peame wiist arglikult hüüdma: Häda meile!

— peame wist niisuguse lapse elu peale waadates ja lapse hinge peale mõeldes ütleva, nagu prohwet ütleb: Dh Issand Jehowa, waata, ma ei mõista rääkida, sest ma olen noor (Jer. 1, 6) — peame wist kaebama: Dh Jumal, nõder olen mina selle ameti peale, tuim on minu süda, roojased mu huuled, lõdward mu käed. Mis peab sellest lapsusest saama?

Armsad hinged! Jumala weesooned on täis wett. Jumala weesoon on jõuu hallikas, ja sealt kohab troosti wälja rohkestest. Kes ühe lapsuse püha ristimisele toob, see peab teadma, et see armuallikas, mis lapsele ristimises lahsti tehafe, läbi tema kaswatamise, läbi tema terve elu saab woolama. Meie hool ja hoidmine, meie kasvatamine ja õpetamine on asjata, kui mitte Jumala arm seal juures tegew ei oleks. Ema silmad walwawad asjata, kui Jumal lapse südant ei walwa; isa käed taitsewad asjata, kui Jumala inglid oma tiibasid lapse üle wälja ei lauta. Kuidas laps saab signema ja kaswama, kas temale waimuandeid rohkestest wõi wähe kaasa antud, kas ta õpetust saab wõtma wõi mitte, see on Jumala käes; meile on sellest küllalt — küllalt õigust ja kohust, küllalt rõõmu ja troosti — et Jumala armu tööriistad tohime olla.

Kas see laps õlipuu oksaks saab olema sinu laua ümber — Jumal andku! — wõi ehk sinu firstunaelaks — Jumal hoidku! — ikka saab ta fulle olema juhatajaks Jumala weesoonte juure, tema armu ja halastuse hallika juure. Iga weretuksumine kõidab sind sinu lapsesega selle ristimise tunni külge, sest et iga weretuksumine on üks laene Jumala armuallikast. Keda Issand õnnistab, see on igaweste õnnistatud, ja kui see laps aga tahab jääda selle armu ja õnnistuse siisse, siis saab Jumala weesoon temale hallitaks olema, kust ta alati wõib ammutada andeksandmist, uut jõudu, eluwett.

Kes usub ja keda ristitakse, see peab õnaks saama (Mark. 16, 16). Tõeste, tõeste, kui keegi ei sünni weest ja Waimust, siis ei wõi tema mitte Jumala riiki saada (Joan. 3, 5). Pattude andeksandmine on ristimise A ja O, sest kus pattude andeksandmine on, seal on ka elu ja õnnistus. Pattude andeksandmine on pühas ristimises see

elaw hallitas, mis jootseb ja jootseb, kuni ta enesele jõeseme on uhtunud läbi inimese terve elu.

Nagu inimene iga hommiku puhta wee juure peab tulema oma käsi ja silmanägu pesema, nõnda tulgu ristitud inimene iga päew ikka jälle uuesti oma ristimise weele ennast puhastama, puhtaks pesema patu roojusest. Nagu inimene iga päew oma janu kustutamiseks ja keha karastamiseks selget puhast külma wett peab jooma, nõnda tulgu ristitud inimene iga päew ikka jälle uuesti oma hinge kotsutama ja oma nõrka südant karastama sellest Sumala weespoonest.

Ilmaliku meeleaga inimesed kaewawad enestele ka kaewud, aga need kaewud on kattised ja ei anna wett; nende kaewud on: töö ja orjus wahel pidamata ja ilma õige palgata; rõõm täis muret; mure ilma rõõmuta; kulla kogumine, mis ometi muud ei ole kui muld. Need rõõmu, hallitad, need ojatased ja jõekesed oma kihin ja kahinaga mis rõõmu ja lõbu nime kannawad — kauaks nende kihin ja kahin wältab? Weelombid tekkivad ja kauwad saduse ilmaga; weejad mudasest tiigist kuuwawad suwisel põua ajal ära; ärakadunud poeg leiab ennast wiletsa ja maha jäetud olema pärast seda, kui ta oma waranduse prassides ja priiskades oli ära pillanud; ja laps, kes wanemate majast enesele muud midagi kaasa ei wõta kui raha ja raha-ahnust, ilmameelt ja lõbuahnitsemist, niisugune laps langeb keset hiilgawat ilmaelu warsti alla ärakadunud poja järjele. Kui süda ennast tühja ja palja leiab olewat, ja, siis ta wõib ennast küll weel kord ja ikka jälle uuesti uimastada selle maailma rõõmu-ojadest, aga oma südame sügawamat igatsust ei jaa ta ialgi mitte waigistada, sest selle waigistamiseks, mis kadumata ja igawene, ei ulata mitte see, mis kaduw ja ajalik. Kui hing häda ja ahastuse kuumuses märga tahab nagu põudsel maal, kus pole wett, siis on selle ilma rõõmud ja lõbud ära närtsinud, ja ka see, kust süda siin muidu kõige ülemat ja paremat kotsutust leidis, selle ilma kunst ja teadus ja tarkus kautab siin oma mõnu.

Uga siis hakkawad Sumala weespooned alles õieti kohama. Ristimises awab Rõigeförgem lapsel oma armu-

hallita, selle wee laened hoowawad läbi terwe inimese elu, ja kes seda hallikat ei unusta, kes jääb oma Õnnistegija Jესuse Kristuse sisse ja tema tema sisse, see wõib igas elu-olekus apostliga tiidelda ja ütelda: Kes wõib meid lahutada Kristuse armastusest? Kas wiletus, ehk ahastus, ehk tagakiusamine, ehk nälg, ehk alastus, ehk häda, ehk mõõk? Selle kõige sees saame meie wõimust küll selle läbi, kes meid on armastanud. (Rom. 8, 35. 37). — Kui Wana-Testamendi prohwetid Babeli jõgede ääres olivad istumas, siis on nad omad pead üles tõstnud ja nende silmad on waadanud Sioni mäe poole; kui Uue-Testamendi apostlid peksti ja wangitorni heideti, olivad nad rõõmsad, et neid oli wäärt arwatud Jესuse nime pärast teutust kannatama. Kui esimene weretunnistaja Tehwanus jurma kannatas kiwide wiskamise all, oli ta täis püha Waimu, waatis üksilmi taewa poole ja nägi Jumala auu ja Jესust seiswat Jumala paremal pool. Nõnda saawad risti-inimesele häda ja ahastuse tuuled tiibadeks, mis tema hinge ülespoole kannawad. Jumala weesooned saawad jõeks, mis ka selle lapse elulaewakest saab kandma, ja kui jee laewake selle jõe peale jääb, siis on laewa lipp ja märk küll rist, aga jealt rahusadamast wilgub laewufesele wastu elukroon; küll saab laewuke mõnikord wastu kaljusjerwa pörfama, mõnikord liiwasele kaldale kiini jääma, aga edasi kannab teda see jõgi, edasi, kuni ta jõuab merde, mis ilma ääreta, elu sisse, mis igawene. — Jumala weesooned on täis wetti. Amen.

10.

Täna on sellesinatsese kojale õnnistus tulnud. (Lut. 19, 9). Selle terwitusega astus meie Õnnistegija ükstord tõlnerite ülema Sakseuse majasse Jeriku linnas. Üks suurmoodi terwitus! Nõnda wõib rääkida üksnes see, kellel meelewalg on; nõnda wõib terwitada üksnes see, kellel terwist ja õnnistust iuua on. Ja niisugusel terwitusel on kohustaw mõjudus. Ja seda jumaliku terwitust täna siin selle koja kohta tähendada, jeks, armsad Issandas, on

meil wahest õigust; selle terwituse tuuma ja tähendust ära taaluda ja tallele panna, seks on meil asja.

Ei see olnud üks waene hurtfik, kuhu Jeesus sisse astus; see oli üks tore maja, kus küllus ja rikkus sisseastujale wastu paistis. Aga selle rikkuse läitmine ei pimes-
tanud ega wangistanud selle sisseastuja filmi mitte. Tema filmis ei olnud niisugusel rikkusel suurt tähtsust; rahulikult ja kindlaste ütleb ta oma sõna: Täna on sellelinatsele kojale õnnistus tulnud. Tõeste, üks kõrge terwitus, üks suur sõna, nagu see üksnes selle huultelt wõib tulla, kes teab, et ta Sumalast saadetud õnnistuse tooja on. Salk-
keus ei olnud sellepoolest filmapillkugi kahe wahel. Tema ilmalik warandus oli tema meelest tühine selle suure õnnistuse wastu, mis tema kojale Jeesuse tulemise läbi osaks sai. Ja meie, mu armsad, ei taha ka mitte kahe wahel olla sellepoolest, et kõik õnn ja õnnistus Kristuse sees on, et ühtegi muud nime taewa all inimestele ei ole antud, selle läbi meie peame õnsaks jaama, ja et wististe õnnis-
tus tuleb selle kojale, selle jüdamele, kuhu tema sisse astub oma õnnistusega. Nagu Salkkeus, nõnda kummardame ka meie alanduses selle kõrgeaaulise Issanda ette ja tunnis-
tame, et meie midagi ei ole ilma temata ja et kõik, mis tõeste hea, kõik, mis meile tulus on ihu ja hinge poolest, üksnes tema käest tuleb. Et tema tõeste meie juure tuleb ja oma andeid meile annab, et tema jüa kotta on sisse astunud, sellepoolest ei ole kahtlemist. Lapsed on Jehowa pärisoja, ütleb kiri, ja ihusugu on armupalk. (L. 127, 3). Issand Sumal usub lapsuse ihu ja hinge meie kätte, meie hoolde kui kalli naela, mis meie temale kasudega peame tagasi andma; ta kingib meile lapsuse kui oma armu pandi, millest kallimat meie ei mõista mõelda. Sest lap-
sega usub Õnnistegija ise-ennast meie kätte. Eks ta ole ütelnud: Kui keegi ühe niisuguse lapsuse minu nimel wastu wõtab, see wõtab mind wastu. (Matt. 18, 5). Nii wäga auustab ta meie lapsi, et ta oma nime, oma auu nende peale paneb. Mis au-Issand nii wäga auus-
tab, seda ei jõua meie ialgi mitte küllalt auustada ja kõr-
geks pidada. Seega et meie omad lapsusesed püha risti-
misele toome, tunnistame meie, et Sumal neid meile on

andnud, meie kätte uskunud. Meie pühandame neid temale, nõnda kui waga Iisraeli mees Jehowa annetest seda, mis esmalt sündinud, mis uutse wili, temale pühandas tämulikuks tunnistuseks, et Jehowa need anded on andnud. Ja ristimise² weepesemisest saame meie nad tagasi kui Jumala anded waimulikus tähenduses, siis on nad meil Jumala lapsed ja Kristuse omandus. Ja mis Issand Jumal meile annab, see võib meile üksnes õnnistuseks olla, ja kuhu tema tuleb, sinna tuleb õnnistus ühes temaga.

See oli üks õnnistamise terwitus, misga Jeesus Sakkeust teretas: Täna on sellesinatsele kojale õnnistus tulnud. Küll oli ilmalikku warandust seal ju ennegi rohkestes koos, aga seda kõike otse Jumala õnnistuseks pidada ei olnud temal mitte õigust. Aga nüüd tohtis ta seda kui Jumala õnnistatud warandust pidada ja tarwitada, pealegi kuna ta käest anda tõutas kõik, mis taewase õnnistamise terwitusega mitte kofku ei sündinud. Ja see tõutus — Issanda lignemise mõjul tema südames walminud — oli ka selle õnnistamise wili, mis Issand oma tulemisega, oma sõnaga oli toonud. Seda peame ometi kõige esmalt ootama, et Kristuse õnnistus kõige pealt üks waimulik õnnistus on, inimese waimu ja südame peale mõjuw. Sakkeuse hinge tõmmas Issand enese poole, ja tema andis ennast tõmmata, ja selle läbi siginesiwad tema südames niisugused tululitsud tõutused. Niisugust sisemist, waimulist õnnistust, mis meile ühe lapsusega Jumala käest tuleb, wõtkem iseäranis tähele panna, mu armsad! Lapsed tulewad Issanda käest — ja nad tõmbawad Issanda poole, Nad on kindlad sideaime, mis meie hinge imelikult ühendawad eluhallitaga, Kristusega. Veel ei ole nad ilmale tulnud, ja waewalt on nad ilmale tulnud: warsti tõusewad meie südamest palwed ja õhtamised, eestpalwed ja tänamised taewa poole. Nende kaswamine ja kofumine keha ja waimu poolest on wanematele alatafa mõjuwaks põhjuseks, mis neid ajab palwe- ja usuelu sisse juurduma ja kaswama. Ja ka seda sünnib siin tähele panna, et hoolas, ustar lastekaswatamine kaswatajaid endid sünnib, ennast tähele panema, enese elu parandama, enese kaswatamise kallal tööd tegema. See ongi ka Jumala tahtmine, see on õnnistus Jumala

käest. Õnnistatud need wanemad, kelle jüda niisuguse õnnistuse vastu mitte tuim ei ole, õnnistatud see maja, kus neid püha kohuseid auu sees peetakse. Sest ka kohustav on see taewalik õnnistusriikas terwtus: Täna on sellefinatsele kojale õnnistus tulnud.

Sakkens tundis sellest tunniist saadik enese kohuse olema, kõike kahju jälle heaks teha ja edaspidi ennaft üleskohtu tegemise eest hoida ja oma ligikondsete vastu armu ja heldust üles näidata. Keda Issand nõnda kõrgeste auustab, et ta tema juure sisse astub, sellel on siis ka kohuseks olla ja elada nõnda, kuidas see Jumala meelepärast on. On Jumal ühte maja heldusega katsumas käinud ühe lapsuse sündimise ja ristimise läbi, siis on wanemate püha kohus, Jumala heldust ja õnnistust meeles pidades oma last, kes Kristusele pühitsetud, hoida ja kaswatada kui Jumala last, mis nende hoole alla ustud. See on kasvatamise ja hariduse kõige ülem siht ja eesmärk, et meie oma lapsuse Jumala lasteks peame ja neid jumaliku elu elama juhatame ja õpetame. Kus kristliku lastekasvatamise kõige ülemat eesmärki silmas peetakse, kus hoolega hoitakse seda sihti, lapsuse hinge Kristuse juure juhataada, neid tema armu ja tõe äratundmisele saata, seal on olemas see rahuline ja alaline hool, see selge ja kindel meel, mille waral kasvatamise tööst õiget wilja on loota, seal on see hallikas hoowamas, kust kõik mis tõsi, kõik mis kaunis, kõik mis hea, lapse hingesse ja waimusse tuleb, nõnda et lapse wõimud, mis Looja tema sisse on istutanud, kõik ühtlasel mõõdul haridusele jõuawad.

Armsad Issandas! Kui meie nüüd nõnda oma püha kohuseid oma laste vastu dieti tunneme ja elawalt meeles peame ja südames kanname, siis ei saa need kohused meie ometi mitte koormaks ega waewaks olema, waid nende kohuste äratundmine täidab meie südant rõõmsa tänuga Issanda vastu, et ta meie katuse alla tulles meile oma armu on üles näidanud ja meid wäärt arwanud, temale midagi tegema, kuna ta meie heaks nii palju on teinud; on ju niisuguste kohuste täitmine ometi üks hool ja töö nende heaks, kes meie oma liha ja weri. — Rõõmsa tänuga ja tänuliku rõõmuga ütleme enestele uueste seda sõna, mis

meile on öeldud, mis meile ühtlasi ka õiget rõõmu annab, nüüd jeda püha jahtamendi talitust algada, — jeda suurt sõna, mis meile õnnistust toob, aga ka kohuseid peale paneb, jeda Issanda terwituse sõna: Täna on jellesinatſele kojale õnnistus tulnud. Amen.

11.

(Ema puuſärgi juures).

Armsad Issandas! Sõna sõnalt on ſiin tõeks jaanud need sõnad, mis prohveti juu läbi kord Issraeli rahwale on kuulutatud: See peab ſündima, ütleb Issand Jehowa, ſeſſamal päewal, et ma jaadan päikese lõuna ajal looja minema ja tahan päewa walgel maa peale pimedust jaata, ja tahan teie pühad leinamiſeks pöörda ja kõik teie laulud nutulooks. (Amos 8, 9. 10). — Teil oliwad hoopis teiſed mõtted. Teie lootſite rõõmu, Jumal on teile kurbastust jaatnud. Teie rõõmupüha on teile leinamiſeks pöörnud; tänu- ja rõõmulaulude asemel on täna ſiin kaebamist ja nutuhealt kuulda. Meie filmade ees hingab lapſuke, kes ſiia ilma astudes emata waſekſ-lapſeks on jäänud. Mis peab ſinuſt ſaama? Sinu kõige uſtawam hoidja ja toitja on omad filmad finni pannud; ſee jüda, mis täis armastuſt oli ſinu waſtu, on oma tuſumise lõpetanud; ſinu ema filmad ei ſaa ialgi enam ſinu üle walwama, tema juu ei ſaa ſind ialgi healtſema. Mis peab ſinuſt ſaama?

Aga nõnda ütleb Issand prohveti juu läbi: Ära kardada mitte, ſeſt ma olen ſind lunastanud ja nime pärast ſind kuttunud; ſa oled minu pärast. (Jef. 43, 1). Nõnda on Jehowa Jumal oma rahwa waſtu rääkinud, kui nad oliwad üks ära riisunud ja paljaks tehtud rahwas Babeli jõgede ääres; nõnda ütleb Jumal meie kõikide waſtu, kes meie elame ja käime ſiin ſurma warju orus, kus palju häda ja ahaſtuſt. Ära kardada mitte, ſeſt ma olen ſind lunastanud. Otſekui oleſtime kõigeſt hädast peasnud, nagu oleks patt ja ſurm neilt tangele maha jäänud, otſekui ei oleks meie mitte enam keſet ſurma warju orgu aſumas.

Kõige esmalt käib see sõna selle lapsuse kohta. Ära kardada mitte! Oh mis palju on meil kartust ja muret tema pärast! Ära kardada mitte, kui ka truu emasüda mitte enam ei tuisu, see süda, mis sind enese all kandnud ja sinu ilmale-tulemist nii rõõmsa lootusega on oodanud. Ära kardada mitte, kui sa ükskord hakkad aru saama, mis selle puufärgiga sinu käest ära wiiakse, kui sa ükskord kurwal meelel märkad, et sinu kõige armsam warandus, ema armastus, sul puudub. Palju, wäga palju on sinult ära wõetud; aga palju, wäga palju annab sulle sinu halastaja Issand sel tunnil. Ma olen sind lunastanud, ma olen kõik patu ja wõla kustutanud ja igamehe lunastuse saatnud ristisambas lepitamise were läbi. Onnis oled sina, et sa sest tunnist saadik kui ära lunastatud laps Jumala armu wägede all oma eluteed wõid algada ja ära käia ja lõpetada. Meie kartlik süda ihaldab finnitust ülewelt siin paigas, kus mõlemad warawad kõrwu, teine, mis elu algusel, ja teine, mis elukäigi lõpul seisab. Ja waata, lahtisest taewast paistawad walguse kiired, Jumala arm ja tõde, selle lapsuse kättisese ja tema warjutatud elutee peale ja teda teretab Issand armuliku terwitusega: Ära kardada mitte, sest ma olen sind lunastanud!

Ja ka sinu kohta, armas leinaja mees, käib see sõna: Ära kardada mitte! Kartust ja ahastust käib sinu südamest küll palju läbi. Ahastusega pead sa oma truu eluseltsilise surmuaiale kandma ja mulla alla matma; kartusega pead sa küsima: Mis peab minu lapsusest saama? Kuidas pean ma nüüd läbi saama? Ära kardada mitte! Waata, siia surma warju orgu heliseb taewa kõrgusest maha Issanda sõna täis armu ja halastust: Ma olen sind lunastanud. Otsekui taewane walgus tungib see sõna ja hüüd läbi meie murepilwede ja walgustab meie meelt ja mõtet, et meie taebdus waitib ja leinatibedus wajub, et meie Jumala ette kummardades ja tema poole palwetades Jumala heldust ja armu ära tunneme kõigis tema tegudes. Ära peasmine selle ajaliku elu hädaft ja wiletsuseft, kui see elu osalt ka lõbus ja õnnelik oli; lahtisaamine patu wõimuse alt, mis meile mahiti ei anna, mingit rõõmu segamata maitsta; ülesjõudmine pühade pärandusesse, mis walgu-

jes: seda on surm risti-inimesele, seda on ta Jumala armust ka siin sellele lahkunud öele. Ja oma lapsukesele pärast ära muretse ega kard! Meie armas Õnnistegija mõtab teda täna oma kätele ja saab kui truu karjane teda, oma karjatallele, kandma läbi selle elu. Sinu lapsuke on sellest tunnust saadik Õnnistegija oma, tema ärallunastatud pärandus. Ära kard mitte!

Ma olen siin nime pärast kutsunud. See on jumalik troostisõna igaühale. Siin tuleb troosti Jumal inimese juure, mõtab teda kätt pidi, kutsub teda nime pidi ja kirjutab tema nime eluraamatusse. Täna kutsub Jumal seda armast lapsukest nime pidi. Kuidas tema käsi ka saab kätima tema teekonnal läbi selle elu, mingu tema kord üles, kord alla poole, saagu ta rõõmu ehk muret maitsta: Issand ei taha teda mitte maha jätta, ta annab ennast temale igal ajal leida, kui ta aga oma Issandat otsib ja tema peale loodab. Truu Jumal tahab temale saatjaks olla ja kaitsjaks kõigi tema teede peal. Sulle, armas lapsuke, antakse nimeks M. M. See sinu ristinimi (tähendab: — ja) peab sulle alati meele tuletama, et sinu Jumal siin on kui oma last pühhas ristimises nime pärast on kutsunud.

Sa oled minu päralt. See on ülitavalis tõutuse sõna Issanda suust. Ära lunastatud ja kutsutud oleme kõik, aga mitte kõik ei kuule tema healt ja kutsumist. Aga kes omas südames tema kutsumist on kuulnud, selle hinge põhjas paistab Õnnistegija nimi ja rist, selle hinge tunnistab Issand omaks, selle kohta käib see sõna: Sa oled minu päralt. Ja selle sõna sees on troosti ja õnnistust rohkesti. Püha ristimise armulepingu sees saab meie Jumala igavene armastus Kristuse sees osaks ja omaks. Selle weike inimese hingekesega teeb Jumal täna oma lepingu, mis peab kestma ajalikt ja igaveste. Jumal tema isa igaveste, ja tema Jumala laps igaveste. Oh õnnis püha tund, kus Jumal meie nõnda ligineb! Sa oled minu päralt. Kui ka edaspidiste päewade aegs palju kiusatust, palju karmistamist peaks olema, itka jälle pööra tagasi oma eluhallika juure täis armu ja tõtt. Ja kui wiimaks wiimne elupäew kätte jõuab, kus kangele maha jääb maailm ja kõik, mis maailmast on, siis jäägu sulle

paistma igawene walgus ja leidku sinu hing troosti ülirohkeste Issanda sõnast ja tõutusest: Ara karda mitte, sest ma olen sind lunastanud ja nime pärast sind kutsunud, ja oled minu pärast. Amen.

12.

Ara karda mitte, sest ma olen sind lunastanud ja nime pärast sind kutsunud; ja oled minu pärast. (Jes. 43, 1). — Nõnda on Issand Jumal prohveti juu läbi kord rääkinud selle rahwa wastu, kes kui äravalitunud iserahwas tema jumaliku juhatusel all seisid. Nõnda räägib Issand Jumal ka täna selle lapsukese wastu, keda meie nüüd tahame ristida, et tema saaks istutatud Jumala armu osasaamise sisse. Ara karda mitte! Kartus teeb elu raskeks. Kord oli aeg, kus kartust ei tuntud. See oli sel ajal, kui nemad alles paradisis elasidwad süüta põlwes täis püha rahu ja õnset rõõmu. — Aga siis tuli patt ja patuga kartus. Ja nemad kartsid, loeme meie neist, kes ärakeelatud wiljast oliwad sõõnud. Ja kuna meie kõik patused oleme, on kartus ka meie kõikide pärandus. Keegi ei ole kartusest waba. Teie olete nüüd küll rõõmsad, et lapsuke on ilmale sündinud. Aga eks selle rõõmu eel käinud mure ja kartus? Selle lapse kartusest ei märka meie praegu weel midagi. Aga et ta teie oma on, hingab ka tema sees oma jagu teie kartust. See ei tasta tana, ja teie saate märkama, et ka tema hakkab kartma. — Nüüd lähineb temale Issand Jumal armuga ja ütleb: Ara karda mitte, sest mina olen sind lunastanud. Et inimese südamel kartus aset on wõtnud ja et kartus meile waewa teeb, selle pärast tahab Jumal oma halastust mõõda, et meie kartuse ära wõidame. Kartus on tulnud ja tuleb weelgi patu läbi. Tema saab ära wõidetud selle usu läbi, et meie Jumala juures Kristuse pärast peame andeksandmist leidma; ja kus andeksandmine on, seal ei ole enam wihawaenu, seal wõime lapsepõlwest rääkida, seal on elu ja õnne. — Ärge kartke! See oli esimene teretuse sõna Jumala ingli suust, kui Betlema kohal taewas lahti läks ja taewane walgus selle maailma öö pimedusesse paistis, kui ingel suurt

rõõmu kuulutas, mis kõigele rahwale peab saama. — Ka selle lapse kohta käib see teretus. Kus tema teed elu sees jaavad rajatud, seda meie ei tea. Siin oleme rändajad ja võmajalised, peame kord ühes, kord teises kohas ulualust otfsima. Aga seda meie teame, kus meie siin elumerel põhja leiame, mis meie elulaewa ankrut finnitab. Seda leiame Jesu armus, kes meie Golgatal oma ristijurnia läbi ärä-lunastamise on saatnud. Ristimise tunnil, millal lapsuke peab uuesti sündima weest ja Waimust, teretab teda Issand Õnnistegija oma taewase teretusega: Ära karda mitte, sest ma olen sind lunastanud. Ja ta ütleb: Ma olen sind nime pärast kutsunud. Mimi, mis meie täna lapsele an-name, saab teile wäga kalliks olema, sest et teie armas lap-suke seda nime kannab. Aga kalliks on tema nimi omeri hoopis kõrgemas tähenduses weel selle läbi, et Jumal ise teda nime pärast kutsus, kui oma last, et teie ülestaswaw laps Jumala poole võib üles waadata ja hüüda: Meie Issa, kes sa oled taewas. Täna mõtab teda Jumal oma truu isakäte peale ja ütleb: Sa oled minu pärast. Miiguguste pärast on taewariik, ütleb taewane lastesõber. Teie olete oma lapsukest ju sagedaste käte peale mõtnud ja olete õnnelised selles teadmises, et tema teie pärast on. Müüd peab ta hingama selle kätel, kes on Kõigewägewam. Müüd ütleb temale Jumal: Ära karda mitte, sest ma olen sinuga; ära waata mitte enese ümber, sest mina olen sinu Jumal, ma teen sind tugewaks, ma aitan sind ka, ma pean sind ka üles oma õiguse parema käega. (Jes. 41, 10). Ja teie, tema wanemad, mõite kõike kartust ja kartlikku muret oma lapse pärast enestest eemale hoides püha lauljaga ütelda: Kes kõige kõrgema Jumala kaitsemise all elab ja alati Kõigewägewama warju alla jääb, see ütleb Jehowale: Sina oled minu warjupaik ja minu tugew linn, minu Jumal, selle peale ma loodan. (L. 91, 1. 2). — Küll ei saa selle lapse elus patt mitte puuduma; aga temal saab teada olema, mil teel ja kelle käest ta võib andeksandmist otfsida — usus oma Õnnistegija nimel oma taewase Issa käest, kes tema wastu ütleb: Küll mäed liiguvad ära ja mäe künkad kõiguvad; aga minu heldus ei pea mitte sinust liikuma ega minu rahuseadus kõituma. (Jes. 54, 10). —

Issand Jeesus õnnistas lapsukesi, keda tema juure toodi. Oh siis laske ka oma lapsute Issanda juure tulla, et tema teda võtaks heaks teha, mis teie teha ei suuda, et tema teie lapsel annaks, mis teie temale anda ei või. Tõeste, igavene armastus tahab halastust üles näidata sellele väetisele, sellele abitarvitajale, kes siin meie silma ees hingab. Igavene armastus tahab tema põrmupõlise elu algusel temale päranduseks kinnitada igavese õnna elu. Igavene armastus kutsub teda täna nime pärast ja kinnitab temaga oma armulepingu igaveseks ajaks, kui ta ütleb: Sa oled minu pärast. — Ja igavese armastuse hoolde, oma Jumala ja Õnnistegija hoolde anname selle lapsukesele ja ka ise-endid täna ja igal ajal, ja tahame omad teed weeretada tema peale ja tahame tallele panna tema taevalikud sõnad: Ära karda mitte, sest ma olen sind lunastanud ja nime pärast sind kutsunud, ja oled minu pärast. Amen.

Соколовъ, Священн. исторія новаго завѣта	30
te, Biblische Geschichte, въ переплетѣ	40
ngen, Katechismus, въ папкѣ	20
„ Kernlieder, въ папкѣ	38
rfeldt, Piiblilood, въ переплетѣ	40
„ Katekismus, въ папкѣ	25
ильевъ, Этимологія	40
ловъ, Родная рѣчь, I часть	100
левъ, Курсъ ариометики	75
деносовъ, Сборникъ ариометическихъ задачъ I кл.	25
нецки, Географія, III курсъ, Европа	45
se, Lesebuch I. Teil, въ переплетѣ	90
ve Klasse, Le petit Français	100
и словарь	30
usse, Grammaire, cours moyen, въ переплетѣ	75

III. КЛАССЪ.

номъровъ, О Богослуженіи	40
te. Biblische Geschichte, въ переплетѣ	40
ngen, Katechismus, въ папкѣ	20
„ Kernlieder, въ папкѣ	38
rfeld, Piiblilood, въ переплетѣ	40
„ Katekismus, въ папкѣ	25
ильевъ, Синтаксисъ	50
ловъ, Родная рѣчь, II часть	150
левъ, Курсъ ариометики	75
щагинъ, Сборникъ ариометическихъ задачъ	80
ановъ, Географія Россіи	40
айснй, Русская исторія, средній курсъ	40
e, Lesebuch II. Teil, въ переплетѣ	95
th, Auswahl deutscher Genichte, въ переплетѣ	48
menie et Levrier, Narrations et exercices de memoire en prose et en vers.	75
usse, grammaire cours moyen, въ переплетѣ	75

IV. КЛАССЪ.

странный катихизисъ	15
ker и Strack, Biblische Lesebuch, въ переплетѣ	108